Canon de rugăciune la praznicul Tăierii împrejur cea după Trup a Domnului

(1 ianuarie)

Tăierea împrejur cea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, Sfântul Vasile cel mare şi începutul noului An (1 ianuarie):

https://www.academia.edu/43188370/T%C4%83ierea_%C3%AEmprejur_cea_dup%C4%83_trup_a_Domnului_nostru_Iisus_Hristos_Sf%C3%A2ntul_Vasile_cel_mare_%C5%9Fi_%C3%AEnceputul_noului_An_1_ianuarie_

https://archive.org/details/taierea-imprejur-a-domnului/mode/thumb

***

Tropar la praznicul Tăierii împrejur cea după Trup a Domnului, glasul 1: Cel ce şezi pe scaunul cel în chipul focului, întru cele de sus, împreună cu Părintele Cel fără de început şi cu Dumnezeiescul Duh, ai binevoit a Te naşte pe pământ din Fecioară, Maica Ta, care nu ştie de bărbat, Mântuitorule Iisuse. Pentru aceasta ai şi

fost tăiat împrejur a opta zi ca un Om. Slavă Sfatului Tău celui prea bun; Slavă rânduielii Tale; Slavă smereniei Tale, Unule Iubitorule de oameni.

Cântarea 1-a

Irmos: Veniţi popoare să cântăm cântare lui Hristos Dumnezeu, celui ce a despărţit marea şi a povăţuit pe poporul pe care l-a scos din robia egiptenilor, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Ziua a opta, care poartă chipul veacului ce va să fie, se luminează şi se sfinţeşte cu sărăcia Ta cea de bunăvoie, Hristoase; că întru aceasta Te-ai tăiat la Trup împrejur, după Lege.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Hristos tăiere împrejur primeşte a opta zi de la naştere şi cu aceasta astăzi umbra se împuţinează, răsărind Lumina noului har.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru Tine, Doamne, care ai omorât cu Lemn păcatul şi sădeşte frica Ta în inimile noastre, ale celor ce Te lăudăm pe Tine.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Cuvântul cel mai presus de fiinţă Întrupându-Se, S-a tăiat împrejur, spre încetarea Legii şi ne-a dat nouă începăturile dumnezeiescului har şi ale Vieţii celei nestricăcioase.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Hristos Întrupându-Se, S-a arătat Împlinitor al Legii, iar nu ca un potrivnic lui Dumnezeu şi de bunăvoie a îngăduit a se tăia împrejur, a opta zi.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, glasul iconomiei Tale şi Te-am prea slăvit pe Tine, Unule Iubitorule de oameni.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Tăierea împrejur a încetat, de când S-a tăiat împrejur Hristos de bunăvoie, mântuind mulţimile neamurilor cu harul.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Ziua a opta, în care Stăpânul Hristos S-a tăiat împrejur, o închipuieşte viaţa cea nesfârşită a veacului ce va să fie.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi Făcătorule al veacurilor, Doamne, îndreptează-ne pe noi întru lumina poruncilor Tale, că afară de Tine, pe alt Dumnezeu nu ştim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Tu, Doamne, din Fecioara Maică în chip de negrăit Te-ai născut şi nu ai socotit lucru nevrednic a îmbrăca chipul omenesc ca un Prunc, după Lege, însăşi Legea împlinind.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Nopţii s-a asemănat cea care a născut pe Israel, ca una ce a iubit umbra Legii, din care S-a arătat Hristos, Lumina ce străluceşte lumii.

Cântarea a 6-a

Irmos: Adâncul cel mai din urmă al păcatului m-a înconjurat ci, Doamne, pre-cum pe proorocul Iona l-ai scos, scoate şi viaţa mea din stricăciune.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Luat-a sfârşit Legea, de când Hristos, Prunc făcându-Se şi Împlinitor al Legii arătându-Se, a primit tăiere împrejur şi a dezlegat blestemul Legii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Sâmbăta, tăierea împrejur şi înfumurarea evreilor au încetat, cu bunăvoinţa lui Hristos, cel ce S-a Arătat şi a strălucit primăvara harului.

Condac, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Domnul tuturor rabdă tăiere împrejur şi taie ca un Bun greşelile celor muritori. Dă lumii, astăzi, mântuire, iar ierarhul Ziditorului, purtătorul de lumină şi dumnezeiescul preot al lui Hristos, Sfântul Vasile, se bucură întru cei de sus.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cei trei tineri au defăimat porunca cea fără de Dumnezeu de a cinsti chipul cel de aur în câmpul Deira; şi în mijlocul focului fiind aruncaţi, răcorindu-se, au cântat: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Luminată şi strălucitoare este sărbătoarea Naşterii lui Hristos, care preînchipuie astăzi Taina înnoirii ce va să fie. Că Mântuitorul Se taie împrejur după rânduiala Legii, nu ca un Dumnezeu, ci ca un muritor şi ca o împlinire a Legii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Legea plinind Făcătorul Legii, cu Trupul, astăzi de bunăvoie Se taie împrejur, tăiere făcând iernii păcatului şi dăruindu-ne a striga: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul, care cu negrăită înţelepciune toate le-a alcătuit şi dintru nefiinţă le-a adus, binecuvântaţi-L lucrurile Domnului, ca pe Domnul.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

În ziua a opta S-a tăiat împrejur, ca un Prunc, Stăpânul şi a primit numele Iisus, că El este Mântuitorul lumii şi Domnul.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe Dumnezeu Cuvântul, cel ce a ieşit din Tatăl mai înainte de veci şi fără de început şi după Lege S-a tăiat împrejur cu Trupul, lăudaţi-L lucrurile Domnului, ca pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai slăvită decât Oştile cele de sus, pe Fecioara prea curată, de Dumnezeu Născătoarea.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce după Lege cu Trupul S-a tăiat împrejur.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce în ziua a opta a primit a fi tăiat împrejur.***

Stih: ***Astăzi Se taie împrejur cu Trupul Stăpânul, împlinind Legea, ca un Prunc.***

Stih: ***Stăpânul astăzi Se taie împrejur cu Trupul şi Iisus este numit.***

Irmos: Pe tine, Ceea ce pe luminătorul Dumnezeu, cel ce a Răsărit mai înainte de soare, trupeşte la noi venind, din coapse fecioreşti în chip de negrăit L-ai Întrupat, binecuvântată, prea curată Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Hristos, întrecând hotarele întregii firi omeneşti, S-a născut mai presus de fire din Fecioară. Şi precum porunceşte Cartea Legii, Se taie împrejur la Trup şi Împlinitor Legii se arată.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Veniţi să prăznuim cu sfinţenie Ziua cea mărită a numelui Stăpânului Hristos. Că astăzi, cu dumnezeiască cuviinţă, este numit Iisus; cu Acela împreună şi pomenirea ierarhului să o mărim.

Sedelna, glasul al 3-lea. **Podobie:** Cu dumnezeiască credinţă...

Cu învăţăturile tale, Sfinte Vasile, ai udat toată lumea ca şi cu o apă şi ai semănat dogmele dreptei cinstiri de Dumnezeu; că Hristos, Izvorul vieţii, S-a odihnit într-

adevăr întru tine. Pe Acela roagă-L, ca cel ce ai dobândit îndrăzneală la Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă.

***

Împlinindu-se opt zile de la Naştere, Domnul nostru Iisus Hristos a binevoit a primi tăierea împrejur,

- ✓ pe de o parte ca să împlinească legea, cum spune în Evanghelie: ***N-am venit să stric legea, ci s-o împlinesc,*** pentru că El se supunea legii, ca pe cei vinovaţi şi robiţi de dânsa să-i facă liberi, precum zice apostolul: ***A trimis Dumnezeu pe Fiul Său, Care S-a născut sub lege, ca pe cei de sub lege să-i răscumpere;***
- ✓ iar pe de alta ca să se arate că a luat trup adevărat şi să astupe gurile eretice, care ziceau că Hristos n-ar fi luat trup omenesc, ci cu nălucire S-ar fi născut.

Drept aceea, S-a tăiat împrejur, ca să fie arătat omenirii; pentru că de nu S-ar fi îmbrăcat cu trupul nostru, apoi cum ar fi fost cu putinţă să se taie împrejur nălucirea, iar nu trupul, fiindcă grăieşte ***Sfântul Efrem Sirul:*** ***"Dacă n-a fost trup, pe cine a tăiat Iosif împrejur? Cel ce a fost cu trup adevărat S-a şi tăiat împrejur ca un om, şi cu sângele Său S-a roşit Pruncul, ca un fiu omenesc şi, durându-L, plângea, precum se cădea firii omeneşti".***

Pentru aceea S-a tăiat împrejur la trup, ca să ne aducă nouă duhovnicească tăiere împrejur; pentru că, sfârşindu-se legea cea veche, care era după trup, a început cea nouă, duhovnicească. Precum omul cel vechi, trupesc, tăia împrejur pe omul cel simţit, aşa şi cel duhovnicesc este dator a-şi tăia împrejur patimile cele sufleteşti: iuţimea, mânia, zavistia, mândria, necurăţia şi alte păcate. Iar a opta zi S-a tăiat împrejur, scriindu-ne nouă cu sângele Său viaţa cea viitoare, care de învăţători se socoteşte a fi a opta zi.

Astfel, Ştefan, făcătorul canonului din această zi, în cântarea a patra, zice: "Închipuieşte viaţa cea neîncetată a veacului al optulea ce va să fie, în care Stăpânul S-a tăiat împrejur".

Sfântul Grigorie de Nissa grăieşte aşa: "Cea de a opta zi s-a aşezat prin lege, ca veacul al optulea, ce va să fie prin optime, să mi-l însemneze mie".

Se cuvine a şti şi aceasta: că tăierea împrejur în Aşezământul cel vechi era rânduită în chipul Botezului şi al curăţirii păcatului strămoşesc, măcar că acela nu se curăţa cu totul prin tăierea împrejur, până la sângele lui Hristos cel de voie vărsat pentru

noi, pentru că tăierea împrejur era numai închipuire a înainte curăţirii celei adevărate, iar nu adevărata curăţire, pe care a săvârşit-o Domnul nostru, scoţând păcatul din mijlocul lumii şi pironindu-l pe Cruce. Iar în loc de tăierea împrejur din legea cea veche, a legiuit Botezul darului celui nou, care este din apă şi duh. Tăierea împrejur a fost atunci ca o pedeapsă pentru păcatul cel întâi făcut şi spre semnul acesta, cum că pruncul ce se taie împrejur este zămislit întru fărădelegi, după cuvântul lui David: ***...în păcate m-a născut maica mea;*** pentru care rana rămâne pe trupul pruncului.

Dar Domnul nostru era fără de păcat, deşi în toate S-a asemănat nouă, în afară de păcat; precum şarpele de aramă făcut de Moise în pustie era şarpe numai cu asemănarea, dar fără veninul şarpelui, aşa şi Hristos era om adevărat, dar nepărtaş păcatului omenesc şi S-a născut din Maică fără de prihană şi fără de bărbat, mai presus de fire.

Nu se cădea Lui să rabde acea rană a păcatului, adică a tăierii împrejur, după lege, ca unul Care era fără de păcat şi dătător de lege, dar de vreme ce a venit să ia asupra Sa păcatele a toată lumea, după cum grăieşte Apostolul: ***Neştiind de păcat, pentru noi s-a făcut păcat;*** deci că şi cum ar fi fost păcătos, a suferit tăierea împrejur, fiind fără de păcat. Apoi mai mare smerenie a arătat Stăpânul nostru în tăierea împrejur decât în naşterea Sa.

Pentru că prin naştere a luat asupra Sa numai chipul omenesc, după cum grăieşte Apostolul: ***Întru asemănarea omenească făcându-Se şi cu chipul S-a aflat ca omul,*** iar prin tăierea împrejur a luat asupra Sa chipul păcătosului, suferind ca şi un păcătos rana cea rânduită pentru păcat. Pentru ceea ce nu era vinovat a pătimit ca un vinovat, cum grăieşte David: ***Cele ce n-am jefuit, atunci am plătit;*** de care păcat nu sunt părtaş, pentru acela am suferit durerea tăierii împrejur.

Deci, a voit ca să primească tăiere împrejur, începând înainte de a pătimi pentru noi, şi gustând acel pahar, pe care voia să-l bea până în sfârşit, grăind pe Cruce: Săvârşitu-s-a. Vărsa picături de sânge dintr-o parte a trupului, până ce din tot trupul va curge sângele pâraie; în pruncie începe a răbda şi la pătimire se deprindea; ca, atunci când va fi bărbat desăvârşit cu vârsta, să rabde cu înlesnire patimile cele mai cumplite: pentru că din tinereţe se cuvine omului a se deprinde la nevoinţele cele bărbăteşti. Viaţa omenească este plină de osteneli, fiind că o zi, având naşterea dimineaţa, iar seara sfârşitul; ca de dimineaţa, adică din scutece, Omul - Dumnezeu Hristos iese la lucrul Său prin osteneli, fiind în osteneli din tinereţe şi spre lucrarea Sa până în seara aceea când soarele s-a întunecat şi s-a făcut întuneric pe tot

pământul până la al nouălea ceas; căci grăieşte către iudei: ***Tatăl Meu până acum lucrează şi Eu lucrez.***

Dar ce lucrează Domnul nostru? Mântuirea noastră; căci mântuire a lucrat în mijlocul pământului. Iar ca s-o lucreze desăvârşit, se apucă de dimineaţa, adică din tinereţe de lucru, începând a răbda durere trupească şi cu inima suferind pentru noi ca pentru fiii Săi, până ce se va închipui întru noi Hristos. De dimineaţa, cu sângele Său începe a semăna, ca spre seară să adune rodul cel frumos al răscumpărării noastre.

Apoi s-a pus numele fericitului prunc "Iisus", nume care s-a dat din cer de Arhanghelul Gavriil în vremea când a binevestit Preacuratei Fecioare zămislirea Lui şi mai înainte până a nu se zămisli în pântece, adică mai înainte până a nu se învoi Preasfânta Fecioară cu cuvintele binevestitorului, sau mai înainte până a nu zice: Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău. Pentru că la acele cuvinte ale ei, îndată Cuvântul lui Dumnezeu trup s-a făcut, sălăşluindu-Se în preacuratul şi preasfântul Ei pântece.

Deci, acest preasfânt nume, Iisus, care s-a spus de înger mai înainte de zămislire, I s-a dat la tăierea împrejur Domnului Hristos, ca o încredinţare despre mântuirea noastră; pentru că "Iisus" înseamnă "Mântuitor", precum mai înainte a tălmăcit acelaşi înger lui Iosif, în vis, arătându-se şi zicându-i: Vei da numele Lui "Iisus", pentru că Acela va mântui pe poporul Său din păcate. Încă şi Sfântul Apostol Petru, mărturisind despre numele lui Iisus, zicea: Nu este întru nimeni altul mântuire, pentru că nu este nici un alt nume sub cer, dat între oameni, întru care se cade a ne mântui.

Acest mântuitor nume, Iisus, mai înainte de toţi vecii era pregătit în sfatul Sfintei Treimi, şi până acum păzit spre a noastră mântuire; iar acum ca un mărgăritar de mult preţ s-a adus spre răscumpărarea neamului omenesc din vistieriile cele cereşti şi s-a dat prin Iosif, întru adeverirea tuturor; apoi cele neştiute şi cele tăinuite ale înţelepciunii lui Dumnezeu, întru numele acesta s-au arătat. Acest nume ca un soare a strălucit lumii, după cum grăieşte proorocul: ***Va răsări vouă, celor ce vă temeţi de numele Meu, soarele dreptăţii.***

Ca un mir bine mirositor a umplut lumea de bună mireasmă. Ca un mir este vărsat numele Său, nu ţinut în vas, ci vărsat; căci până când mirul este în vas, până atunci mireasma lui este înăuntru; iar când se varsă, îndată buna lui mireasmă umple văzduhul. Puterea numelui lui Iisus era tăinuită în sfatul cel mai înainte de veci, acoperindu-se ca într-un vas; iar după ce din cer s-a vărsat pe pământ acest nume,

îndată ca nişte mir plin de aromate, prin buna mirosire a darului, de la vărsarea pruncescului sânge la tăierea împrejur, a umplut lumea. Şi toată lumea acum mărturiseşte că Domnul Iisus Hristos este întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

Arătată s-a făcut puterea numelui lui Iisus, căci acest minunat nume a mirat pe îngeri, a bucurat pe oameni şi a înfricoşat pe diavoli, pentru că şi diavolii cred în El şi se cutremură. Apoi de numele acesta tremură iadul, tremură cele dedesubt, se scutură puterea întunericului, cad cei ciopliţi, se goneşte întunericul idoleştii îndrăciri; iar lumina dreptei credinţe răsare şi luminează pe tot omul ce vine în lume.

La acest nume prea mare al lui Iisus tot genunchiul se pleacă, al celor cereşti, al celor pământeşti şi al celor de dedesubt. Acest nume al lui Iisus este armă tare asupra potrivnicilor, precum zice Sfântul Ioan Scărarul: "Totdeauna cu numele lui Iisus să baţi pe cei potrivnici, pentru că armă mai tare decât aceasta nu vei afla nici în cer, nici pe pământ".

Acest nume prea scump, Iisus, o! cât de dulce este inimilor celor ce iubesc pe Iisus Hristos! O! cât este de dorit celui ce-L are pe El! Căci Iisus este iubire şi dulceaţă. Acest prea sfânt nume Iisus, o! cât este de iubit robului şi legatului pentru Iisus, celui robit pentru dragostea Lui! În minte să fie Iisus, pe limbă Iisus; Iisus se crede cu inima întru dreptate, Iisus se mărturiseşte cu gura spre mântuire. Ori umblând, ori şezând, ori ceva lucrând, Iisus să fie pururea înaintea ochilor. ***N-am crezut - zice Apostolul -, a şti ceva între voi, fără numai pe Iisus; căci Iisus, celui ce se plânge către Dânsul, îi este luminare a minţii, frumuseţe a sufletului, sănătate a trupului, veselie a inimii, ajutor întru necazuri, bucurie întru mâhnire, iar iubitorului Său, plată şi răsplătire.***

S-a scris cândva numele cel nespus al lui Dumnezeu - după cum povesteşte Ieronim - pe o tăbliţă de aur, ce se purta pe capul arhiereului celui mare. Se scrie acum dumnezeiescul nume al lui Iisus cu sângele cel vărsat la a Lui tăiere împrejur, şi se scrie nu în aur, materialnic, ci duhovnicesc, adică în inimile şi în gurile robilor lui Iisus, precum s-a scris întru a Apostolului Pavel, despre care s-a zis: ***Vas ales Îmi este acesta, ca să poarte numele Meu.*** Apoi ca o prea dulce băutură, prea dulcele Iisus doreşte să fie purtat numele Său în vas; căci cu adevărat dulce este celor ce-l gustă cu dragoste, despre care se grăieşte în psalmi: ***Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul.*** Pe acela gustându-l proorocul, striga: ***Iubi-Te-voi, Doamne, virtutea mea.***

Pe Acesta gustându-l Apostolul Petru, zice: ***Iată, noi am lăsat toate şi în urma Ta am mers, căci către cine altul să mergem? Tu ai cuvintele vieţii veşnice.*** Prin această dulceaţă li s-au îndulcit sfinţilor pătimitori chinurile cele amare, încât şi de cea mai amară moarte nu s-au temut, ci strigau, zicând: ***Cine ne va despărţi pe noi de dragostea lui Dumnezeu? Necazul, primejdia sau sabia? Nici moartea, nici viaţa, fiindcă dragostea este mai tare ca moartea.***

Deci în care vas doreşte să se poarte cu adevărat acea dulceaţă a numelui lui Iisus? În cel de aur, ca aurul lămurit în ulceaua primejdiilor şi a necazurilor, care ca şi cu nişte pietre scumpe se împodobeşte cu rănile cele suferite pentru Iisus, strigând: Eu rănile Domnului Iisus pe corpul meu le port. Un vas ca acesta trebuie acelei dulceţi. În unul ca acesta numele lui Iisus doreşte să fie purtat. Nu în zadar Iisus, la luarea numelui Său, varsă sânge în tăierea împrejur, voind aceasta, ca vasul, ce va purta numele Său, să se roşească cu sânge. Că după ce Domnul a câştigat vas ales numelui Său pe Apostolul Pavel, îndată a adăugat, zicând: ***Eu îi voi spune, câte i se cade lui să pătimească pentru numele Meu.*** Caută la vasul Meu, cel sângerat şi rănit. Aşa se scrie numele lui Iisus, cu roşeala sângelui, cu durerile şi chinurile celor ce până la sânge suferă, nevoindu-se împotriva păcatului.

Deci, te sărutăm, cu dragoste, o, prea dulce nume al lui Iisus, ne închinăm cu osârdie preasfântului Tău nume, o! prea dulce şi întru tot îndurate Iisuse, lăudăm numele Tău cel prea mare, Mântuitorule Iisuse, umilindu-ne faţă de sângele cel vărsat în tăierea împrejur! Pruncule cel fără de răutate şi Doamne cel desăvârşit!

Şi ne rugăm bunătăţii Tale celei mari, pentru prea sfânt numele Tău, pentru prea scump sângele Tău ce s-a vărsat, şi pentru Maica Ta cea fără de prihană, care fără stricăciune Te-a născut, să reverşi asupra noastră mila Ta cea bogată, să îndulceşti inimile noastre prin Tine însuţi Iisuse, să aperi şi să ne îngrădeşti de pretutindeni cu numele Tău!

Însemnează-ne şi ne pecetluieşte pe noi robii Tăi cu acest nume, Iisuse, ca şi în veacul ce are să fie, ai Tăi să fim şi cu îngerii să slăvim preacinstitul şi de mare cuviinţă numele Tău, Iisuse, şi să-l cântăm în veci.

Amin.

(Vieţile Sfinţilor - Cuvânt la Tăierea împrejur a Domnului nostru Iisus Hristos)